
YORUM: AB NEDEN BALKANLAR'A YÖNELDİ?

08.02.2018

Deutsche Welle (7 Şubat 2018)

AB, Batı Balkan ülkelerine 15 yıl önce üyelik önermişti. DW'den Volker Wagener'e göre, üyelik perspektifi o dönemde iddialı bir açılım olsa da artık gerçekçiliğini yitirmiş durumda.

Avrupa Birliği (AB) yeni bir ikilemle karşı karşıya. Tam üyeliğin bekleme odasına alınan altı Balkan ülkesi Brüksel'in övmekten yorulmadığı normların fersah fersah uzağındalar. Küçük ülkelerin AB normlarını yakalamalarını beklemek Çin'in ekmeğine yağ sürmek olur. Çin onlardan ne hukuk devleti olmalarını ne de yolsuzlukla mücadele etmelerini bekliyor. Aksine Balkanlar'da sürekli yatırım yapıp bölge ülkelere bol kredi veriyor.

Bölge tam bir barut fıçısı

Çinlilerin Balkanlara ulaşmış olması, AB'nin önceden çizdiği yol haritasını neden rafa kaldırdığını anlamaya yeter. AB 2007 yılında Romanya ve Bulgaristan'ı alelacele üyeliğe kabul ettikten sonra artık genişlemeyip, ağırlığı birliğin derinleştirilmesine vereceklerini duyurmuştu. Önce doğudaki yeni üyelerle ilişkiler geliştirilecekti. Brüksel bu sözünü unutmuş olmalı. AB Komisyonu, "Sırbistan ve Karadağ'ın güçlü siyasi irade göstererek, 2025 yılına kadar üyelik olgunluğuna erişebileceğini" söylüyor. Olmayacak duaya amin demek diye buna denir.

En azından Brüksel açısından bakıldığında Balkanlar tam bir tımarhaneyi andırıyor. Sırbistan'ın Kosova ile ilişkileri "soğutulmuş savaşa" denk. Belgrad yönetimi bölgenin en kırılgan ülkesi Bosna-Hersek'i istikrarsızlaştırmak için Bosna Hersek Sırp Cumhuriyeti'ni kullanıyor. Makedonya isim yüzünden Yunanistan ile kavgalı. Hemen bütün Balkan ülkelerinde milliyetçilik ve yolsuzluk almış başını gidiyor. AB'nin birkaç yıla kadar bu ülkelerde bayrağını dalgalandırmaya kalkışması aşırı cesur davranmak olmaz mı?

Çin yapıyor, AB istiyor

Anlaşılan AB'nin başka çaresi yok. Yoksa Avrupa'nın güneybatısındaki yaramazlar' yönlerini doğuya, hatta uzak doğuya çevirebilirler.

Çin hukuk devleti ilkelerini umursamıyor. Brüksel'deki bürokratların yakından izleyip düzenli olarak ayıpladıkları demokrasi açığına gülüp geçiyor. Çin durmuyor, Sırbistan'da köprü ve demir-çelik fabrikaları, Macaristan'da otomobil fabrikası, Yunanistan'da limanlar kuruyor. Pekin yönetimi kısa

zamanda faaliyete geçirdiği yatırımların karşılığında kuru değil, siyasi teşekkür bekliyor. Çin, doğu kanadında varlığını arttırdığı doğu ve müstakbel üyeleri üzerinden AB'nin yönetilmesine dolaylı olarak katılmış oluyor.

Çin'in siyasi nüfuzu şimdiden kendini hissettiriyor. Pekin'in otoriter stili Visegrad ülkelerinde beğeniliyor. Brüksel, Prag ve Budapeşte'ye ders vermeye kalkışırken Pekin, küçük ortaklarının canını sıkacak şeyler söylemiyor. Onlara göre Çin çabuk ve demokratik şartlar koşmaksızın iş bitirirken, Brüksel son derece ağır davranıp, başöğretmenlik taslıyor.

Kriz ortamında perspektif arayan AB

AB Komisyonu'nun, Çin'in arka bahçelerinde angajmanını arttırmasından çekinmesinin haklı nedenleri var. Çin Doğu ve Güneydođu Avrupa'yı yeni İpek Yolu'nun aktarma noktaları olarak görüyor. Bu durum Avrupalıların işine gelmez. Ancak Brüksel'in fakir Balkan ülkelerini entegre etme çabaları kriz dönemine rastgeliyor. Polonya, Macaristan, Çekya ve Slovakya AB içinde Brüksel karşıtı gruplaşmaya gidiyor. Bu dört ülkenin ekonomik durumu yeni adaylardan daha iyi. Entegrasyon ise eşitleşmeyi gerektirir. Dolayısıyla 6 yeni aile ferdi projesi' şimdilik hayal olarak kalmaya mahkûmdur.

Sürekli demokrasi ve hukuk devleti uyarıları yapmak da bir şeyi değiştirmez. Batı söz konusu ülkelerde komünizm döneminde yetişen kuşakların sözünün geçtiğini unutuyor. Komünizm yerini zamanla milliyetçiliğe bıraktı o kadar. Eski ve müstakbel AB ülkeleri tabii ki birlik olmalıdırlar. Ancak şimdilik birbirlerine uydukları söylenemez.

Volker Wagener

© Deutsche Welle Türkçe

Kaynak/Source: